

SAF-T Readiness Checklist 2026

Какво трябва да знаят българските МСП за новия данъчен
стандарт

5 етапа на въвеждане 2026–2030

Базиран на Заповед № 3-ЦУ-30-1085 / 25.07.2025 г. на изпълнителния
директор на НАП

(изменена със Заповед № 3-ЦУ-30-1247 / 25.08.2025 г.)

Какво е SAF-T и защо засяга вашия бизнес?

Кратък overview на новия данъчен стандарт за машинно-четима отчетност

SAF-T (Standard Audit File for Tax) е стандартизиран електронен файлов формат, разработен от OECD за обмен на счетоводна и данъчна информация между бизнес и данъчни органи. България адаптира OECD SAF-T v2.0 чрез Данъчно-осигурителен процесуален кодекс (нов чл. 71з).

Защо НАП въвежда SAF-T?

- Real-time audit:** НАП ще може автоматично да проверява cross-references между фактури, плащания, ДДС и движения, без да изисква хартиен преглед.
- Фискална прозрачност:** Намаляване на сивата икономика и подобряване на VAT compliance.
- EU compliance:** Хармонизация с останалите страни от ЕС (Португалия, Полша, Румъния, Франция вече работят със SAF-T).

В кои EU държави вече е въведено?

Страна	Година	Бележки
Португалия	2008	Първа в ЕС
Полша	2016	JKP_VAT обхваща всички ДДС регистрирани
Франция	2014	FEC формат
Румъния	2022	D406 (поетапно по обем приходи)
България	2026	5-етапно въвеждане до 2030

***Според FlowexAI:** SAF-T не е поредният отчет, а машинно-четим финансов отпечатък на вашия бизнес. Чрез него НАП ще проверява cross-references между фактури, плащания, ДДС, ДМА и движения автоматично, преди дори да разглеждате декларация.*

5-те етапа на въвеждане 2026–2030

Времеви график и прагове за всеки етап

Етап	Дата на старт	Обхват	Праг
I	01.01.2026	~460 големи предприятия	>300 млн. лв. приходи ИЛИ >3,5 млн. лв. данъци/осигуровки
II	01.01.2027	Разширение (същите прагове)	>300 млн. лв. ИЛИ >3,5 млн. лв.
III	01.01.2028	Среден бизнес (повечето МСП)	>15 млн. лв. ИЛИ >1,5 млн. лв.
IV	01.01.2029	Всички предприятия	Без прагове
V	01.01.2030	Всички ЗДДС регистрирани	Изключения: микро, бюджетни

🕒 Гратисен период

Всеки етап има **6-месечен гратисен период** от старта - НАП не налага санкции при добросъвестно подаване с грешки. Това е window-ът, в който трябва да оптимизирате процесите си.

Какво означава това за повечето български МСП?

Етап III (01.01.2028) е ключовият момент за средния бизнес - над **15 млн. лв. оборот** ИЛИ над **1,5 млн. лв. данъци**. Това означава ~3,500+ предприятия в България. Препоръчителен start на подготовката: **Q3 2026** (минимум 18 месеца преди deadline).

Какво се подава и кога

Срокове и съдържание на месечните и годишните файлове



Месечен SAF-T (до края на следващия месец)

- **General Ledger (главна книга)** - всички счетоводни записи
- **Sales Invoices** - фактури-продажби (всички полета: VAT №, артикули, ставки)
- **Purchase Invoices** - фактури-покупки
- **Payments** - банкови движения, касови операции
- **AR/AP** - вземания и задължения (movements + balances)



Годишен SAF-T (до 30 юни на следващата година)

- **Fixed Assets (ДМА)** - дълготрайни материални активи, амортизации, движения



При поискване от НАП

- **Inventory** - материални запаси на определена дата

Технически изисквания към XML файла

- **Формат:** XML с XSD схема предоставена от НАП, базиран на OECD SAF-T v2.0
- **Кодировка:** UTF-8
- **Валута:** BGN (лева)
- **Дати:** YYYY-MM-DD (ISO 8601)
- **Размер:** до 200 MB на файл (split при превишаване)
- **Полета:** ~300 задължителни от ~1000 възможни

Чеклист за подготовка

Стъпка по стъпка от днес до compliance

Етап 1 - Откриване и оценка (до 3 месеца преди deadline)

- ☐ Идентифицирайте отговорен човек за SAF-T compliance (Финансов директор / Главен счетоводител)
- ☐ Инвентаризирайте всички source системи: ERP, складова, банкови interfaces, POS
- ☐ Проверете дали вашият счетоводен софтуер има SAF-T модул
- ☐ Запознайте се със Заповед № З-ЦУ-30-1085/25.07.2025 на сайта на НАП

Етап 2 - Одит на качеството на данните (до 2 месеца преди deadline)

- ☐ Проверете че всички фактури имат: VAT №, дата, количество, ставка, сума, основание
- ☐ Проверете че master data е чиста: дублирани контрагенти, остарели сметки
- ☐ Cross-reference: всяка фактура → запис в GL → плащане (ако приключено)
- ☐ Стандартизирайте кодировки (UTF-8 за описания на български)

Етап 3 - Настройка на инструментите (до 1 месец преди deadline)

- ☐ Конфигурирайте SAF-T модул в счетоводния софтуер ИЛИ имплементирайте bridge решение
- ☐ Тествайте mapping: вашите полета → SAF-T XML полета
- ☐ Генерирайте тестов SAF-T XML за 1 месец данни
- ☐ Валидирайте срещу НАП XSD схема (offline validator)

Етап 4 - Пилотно подаване (deadline ± 1 месец)

- ☐ Подайте тестов SAF-T към НАП тестова среда
- ☐ Получете обратна връзка от НАП за грешки
- ☐ Итерируйте върху mapping и качеството на данните
- ☐ Настройте автоматичен процес за подаване (ако автоматизирано)

SAF-T модул: какво да проверите при вашата система

Не всички счетоводни системи разполагат с вграден SAF-T експорт

Към 2026 г. пазарът на счетоводен софтуер в България е условно разделен на две групи:

- **Системи с вграден SAF-T модул** - част от съвременните ERP и cloud решения вече предлагат native експорт по OECD SAF-T v2.0 или активно го разработват.
- **Системи без вграден SAF-T модул** - голяма част от широко разпространените счетоводни програми все още изискват междинно (bridge) решение или импорт през структуриран файл.

✓ Как да проверите вашата система

- Попитайте доставчика на вашия счетоводен софтуер дали текущата ви версия поддържа експорт по OECD SAF-T v2.0.
- Ако поддържа: поискайте срокове за наличност и тестов XML файл.
- Ако не поддържа: оценете bridge решение, което извлича данните и генерира валиден SAF-T XML.

Според FlowexAI: за счетоводни системи без вграден SAF-T модул типичната такса за внедряване на bridge решение е €4,000-€9,000 в зависимост от обема и сложността, при месечна поддръжка €400-€800. Възвращаемост обикновено 4-8 месеца чрез намалени глоби (5-50 хил. лв.) и спестено време за ръчно компилиране на отчети.

Какво е "bridge решение"?

Bridge е междинен слой, който:

- **Извлича** данни от вашия счетоводен софтуер (DB, Excel export, API)
- **Трансформира** ги в SAF-T XML формат (300+ полета, OECD схема)
- **Валидира** срещу НАП XSD схема - автоматично откриване на липсващи полета
- **Подава** към НАП или генерира файл за upload

Финансов impact: ръчно компилиране

Примерни диапазони за български МСП без автоматизация

Ръчно компилиране на SAF-T (без автоматизация)

Дейност	Време/месец	Разход/месец
Извличане на данни от счетоводен софтуер	8–16 часа	€240–€480
Чистене и валидация	16–32 часа	€480–€960
Mapping към SAF-T XML формат	8–24 часа	€240–€720
Валидация срещу XSD схема	4–8 часа	€120–€240
Подаване и корекции	4–8 часа	€120–€240
Общо ръчно	40–88 часа	€1,200–€2,640/мес

Годишен ръчен разход: €14,400–€31,680 (включително годишен ДМА отчет, ~+20% натоварване).

Защо ръчното компилиране е скъпо

Ръчният процес изисква 40–88 часа месечно от квалифициран счетоводител и носи висок риск от грешки при mapping към над 300 задължителни SAF-T полета. Всяка грешка може да доведе до отхвърляне на файла или санкция.

Финансов impact: с автоматизация

Същият процес с bridge решение на FlowexAI

С автоматизация (FlowexAI bridge)

Дейност	Време/месец	Разход/месец
Преглед на auto-generated XML	2–4 часа	€60–€120
Корекция на edge cases	1–2 часа	€30–€60
Подаване (one-click)	0.5 часа	€15
Общо автоматизирано	3.5–6.5 часа	€105–€195/мес

Годишен автоматизиран разход: €1,260–€2,340 + такса за внедряване €4,000–€9,000 (еднократно).



Спестявания първа година

€13,140–€29,340 чисти спестявания (след прихващане на еднократната такса за внедряване). Възвращаемост: **4–8 месеца**. От година 2: 100% от ръчните разходи остават в полза на бизнеса.

Какво НЕ е включено в горните числа

- Глоби при липса на подаване:** 5,000–50,000 лв. за първо нарушение, удвоявани при повтаряне
- Разходи за извънредни одити:** при качество под 80% НАП изпраща инспектори (€2,000–€5,000 разход за фирмата)
- Загуба на ДДС кредити:** при несъответствие между фактури и SAF-T записи

Следваща стъпка: безплатна 30-минутна консултация

FlowexAI помага на български МСП да автоматизират SAF-T отчетността

Какво получавате при безплатна консултация

- **Одит на текущите ви системи:** кои са източниците на данни, какво е качеството, какви пропуски има
- **Препоръка за подход:** нативен модул на софтуера ви ИЛИ bridge решение
- **Прогноза за разходи и възвращаемост:** конкретни диапазони според вашия обем
- **План за внедряване:** от днес до пълно съответствие за 3–6 месеца

За кого работим

FlowexAI се специализира в SAF-T автоматизация за **български МСП**, които използват счетоводен софтуер без вграден SAF-T модул. Типичен клиент: 15–500 служители, оборот €1M–€30M, 100–10,000 фактури/месец.

Запишете безплатна консултация

30 минути · Без обвързване · С Божидар Евдокимов (Основател, FlowexAI)

Запишете час →

Полезни ресурси

Източници за допълнителна проверка

- **НАП, официална страница SAF-T:** nra.bg (раздел SAF-T)
- **OECD SAF-T v2.0 спецификация:** oecd.org/tax/saf-t
- **FlowexAI блог:** flowexai.bg/блог, серия статии за SAF-T автоматизация (юни–август 2026)
- **ROI калкулатор:** roi-calculator.flowexai.bg, изчислете персонализирана възвращаемост

***За автора:** Божидар Евдокимов е Основател и Главен AI Архитект на FlowexAI, българска агенция за AI автоматизация и работни потоци за МСП, със специализация в SAF-T автоматизация, OCR обработка на документи и интеграции с ERP/CRM системи.*

FlowexAI е независим доставчик на услуги и не е свързан с производителите на счетоводен софтуер. Всички споменати търговски марки принадлежат на съответните им притежатели.